

VIITORUL ROL

STELA POPESCU

Cu primul rol — Luluța din *Chirița în Iași* de Vasile Alecsandri — pe scena brașoveană, unde fusese repartizată la absolvirea Institutului, Stela Popescu realizează un mare succes de public și de presă, un premiu de interpretare la Concursul tinerilor actori din 1962 și, totodată, o intrare răsunătoare pe scenele Capitalei. Aici intervine elementul de originalitate al carierei ei: teatrul ales — și care o alege — este Teatrul „Constantin Tănase”. Întâlnirea cu „revista”, cu genul estradei și cu emisiunile de varietăți ale Televiziunii e hotărâtoare pentru destinul ei de vedetă: actrița devine, fulgerător, cap de afiș al genului „ușor”. Despre acea etapă, Stela Popescu spune: „Este o experiență profesională pe care n-o regret și pe care o doresc oricărui coleg: mi-a dat o mobilitate interpretativă și o deschidere mult mai largă spre diversitatea genului dramatic decît aș fi putut căpăta în teatrul de proză. Mă consider norocoasă, ca actriță, că am intrat la revistă; fiecare apariție pe acea scenă am tratat-o ca pe un moment de teatru adevărat, încercînd, de fiecare dată, să creez un personaj autentic. E foarte greu să apari în fața unei săli pline, neajutat de textul lui Shakespeare, și, totuși, să izbutesci ca publicul să te cheme la rampă de mai multe ori. Revista îți cere un plus de profesionalism, dăruire, știința comunicării spontane cu publicul. Firește, trebuie să știi să-ți domini și să-ți dirijezi evoluția. La un moment dat, după ce ai acumulat o anumită doză de asemenea mij-

loace caracteristice familiarizării cu „psihologia omului din stal, simți nevoia să te întorci, spre a-ți regenera resursele, la inepuizabila bogăție a teatrului bazat pe dramaturgia de mare acțiune și de mari caractere, la personajele cu viață, la actul artistic de semnificații profunde.

Intrarea în trupa Teatrului de Comedie a reprezentat împlinirea unui vechi vis; îi mulțumesc lui Lucian Giurghescu că m-a ajutat să-l realizez. A început atunci etapa „teatrului serios”, „greu”; mărturisesc, însă, că voi păstra veșnic în suflet o tandrețe pentru genul așa-zis ușor, care bucură direct și imediat atîtea mii și mii de inimi”.

Modul în care Stela Popescu rezolvă complexe probleme de interpretare pe care i le-a ridicat personaje ca văduva Begbick (*Dispariția lui Galy Gay*) și Ivette (*Mutter Courage*) de Brecht, Mona (*Alcor și Mona*, după Mihail Sebastian), Lucreția (*Mandragora* de Machiavelli), Mașa (*Trei surori* de Cehov) este un rezultat al modului înțeles în care a învățat să-și valorifice multiplele sale calități. Ea stabilește o comunicare magnetică și un climat de bucurie specifică între sală și scenă; jocul ei e pătruns de stimă și încredere față de inteligența publicului, pentru care își construiește cu aceeași migală rolurile și în piese, și în spectacolele-divertisment.

„Oricît vi s-ar părea de ciudat, nu m-au entuziasmat femeile frumoase și cochete, am preferat acestora femeile-oameni, indiferent de vîrstă, stare și aspect. Am sfîrșit, însă, în orice împrejurare prin a mă îndrăgosti de rolul ce mi s-a încredințat, aceasta fiind, după mine, încă una din condițiile imperioase ale meseriei noastre. Victoria Arzăreanu. «flică» din *Plicul* lui Liviu Rebreanu, este un personaj de care m-am apropiat cu interes și simpatie; pe de o parte, fiindcă este și trebuie să fie foarte feminină, în ciuda tarelor și deformațiilor caracterului ei, marcat de epoca în care trăiește; pe de alta, fiindcă este creierul cel mai lucid din piesă, înrîndindu-se, pe undeva, cu coana Zoîțica din *Serisoarea pierdută* (păstrînd, bineînțeles, toate proporțiile). Nu intenționez să fac o paralelă savantă între *Serisoarea* și *Plicul*, dar asemănările sînt la îndemîna oricui; esențial mi se pare că spectacolul, așa cum se conturează în viziunea lui Lucian Giurghescu, pe un text care denotă o teatralitate modernă, va fi actual, în sensul cel mai bun al cuvîntului. Repetițiile decurg într-un real spirit de echipă, stîrnind pofta de joc a tuturor interpretărilor: Dumitru Bucăreanu (Primarul — soțul meu), Iurie Darie (Șeful gării), Mircea Șepțiloi (un «vechi» politician), Liliana Tîcău, Aurel Giorumia, Mihai Pălădescu, Cornel Vulpe, C. Bălărețu, Candid Stoica, Anez Pandrea. Decorul: I. Popescu-Udriște.

Costumele sînt «retro»: rochii, voaluri, pălării, blănuri — acțiunea petrecîndu-se în anii '20”!

NAE FLOCA-ACILENI

În cele două decenii care au trecut de la absolvirea Institutului de teatru, Nae Flocă-Acileni și-a construit răbduriu cariera, migrând prin teatrele de provincie, unde viața de fiecare zi înseamnă mai puțin glorie și mai mult muncă — foarte multe roluri, premiere dese, nenumărate deplasări... Efort. Oboseală. Așteptare. La Teatrul din Bacău, a debutat cu Brînduș din *Ziaristii* de Al. Mirodan; au urmat Jeff din *Jocul de-a vacanța* de Mihail Sebastian și Danica din *Căsuța de la marginea orașului* de Arbutov, spectacol premiat la Concursul tinerilor actori. După doi ani, transferat la Botoșani, unde luase ființă Teatrul „Mihai Eminescu”, a jucat roluri ca: Arlechino (*Mincinosul* de Goldoni), Raspluev (*Nunta lui Krecinski* de Suhovo-Kobilin), Cetățeanul turmentat (*O scrisoare pierdută* de Caragiale, în regia mult regretatului Ion Șabighian), Zigu (*Oameni care tac* de Al. Voitin — rol distins cu o mențiune la Decada dramaturgiei originale din 1961). În același an, la Craiova, obține un memorabil succes cu rolul titular din piesa lui Bertolt Brecht, în premieră pe țară, *Ascensiunea lui Arturo Ui poate fi oprită*.

Atras, iarăși, de atmosfera entuziastă a unui „nou început” — înființarea, în 1962, a secției române a Teatrului din Tg. Mureș —, se înrolează în rindurile tinerei echipe și are, iarăși, ocazia să interpreteze, printre altele, o serie de roluri de compoziție, pentru care-și dovedise, încă din studenție, aptitudinile: Veniamin Roznovan (*Dacă vei fi întrebat* de Dorel Dorian), Bogoiu (*Jocul de-a vacanța* de Mihail Sebastian), Ianke (*Tache, Ianke și Cadir*) și Grigore (*Mușcata din fereastră* de V. I. Popa); apoi, Profesorul (*Passacaglia* de Titus Popovici), Sorcovă (*Domnișoara Nastasia* de G. M. Zamfirescu), rolul titular din *Georges Dandin* de Molière, Puntila (*Domnul Puntila și sluga sa Matti* de Brecht).

De citeva stagioni, Nae Flocă-Acileni aparține trupei Teatrului de Stat din Sibiu. Aci, fișa lui de personaje s-a îmbogățit cu Lupu Aman (*Secunda 58* de Dorel Dorian), Melynadon (*Procesul Horia* de Al. Voitin), Directorul hotelului (*Fata Morgana* de D. Solomon), Băjenaru (*Opinia publică* de Aurel Baranga), Osip (*Revizorul* de Gogol), Nikolai Ivanici (*Tineri căsătoriți caută cameră* de Roșcin).

Sub direcția de scenă a regizorului-invitat Dan Alecsandrescu, repetă, în prezent, în piesa *Acolo, departe* de Mircea Ștefănescu, rolul lui Iancu.

„Mă emoționează atât prima întâlnire cu dramaturgia lui Mircea Ștefănescu — dramaturgie plină de poezie și de sensibilitate —, cât și faptul că acest rol a fost jucat de unul dintre marii maeștri ai scenei românești, Costache Antoniu. Am credința că piesa nu și-a pierdut din farmecul și interesul stîrnit odinioară, dimpotrivă, că spectacolul de azi va fi și mai receptiv la ceea ce este universal valabil în text. Mărturisesc că, lucrînd la rol, mi-am găsit multe corespondențe cu felul de a gîndi și a acționa al personajului: statornicia lui, convingerea că, numai cunoscînd aspirațiile propriului tău popor, poți să te realizezi ca spirit creator, precum și aceea că himera realizării creatorului pe alte meleaguri decît cele natale este sortită eșecului. Aș dori ca spectacolul nostru să fie un apel emoționant, sincer, la patriotism.

Îmi propun o interpretare despovărată de artificii, în care să primeze omeneșul acțiunilor, firescul lor; de asemenea, doresc să evit tot ce ar putea împinge personajul spre desuetul melodramatic.”

Maria Marin